

MANDAT

Delovne skupine Promet

ZA OBDOBJE 2023–2024

(MED XVII. IN XVIII. ZASEDANJEM ALPSKE KONFERENCE)

1. Uvodne pripombe

Pomen izbranih tematik in ustreznost predlaganega načina obravnave

Promet pomembno prispeva k izpustom, onesnaževanju in okoljskim vplivom v Alpah. Nadalje bi lahko gospodarski in družbeni razvoj, pričakovan za prihodnost, te vplive na alpsko okolje še zaostрил. Po drugi strani bi lahko tehnološki razvoj, kot je elektrifikacija in druga alternativna goriva, ter na področju dela na daljavo pomagali te vplive omiliti.

Promet v Alpah sestavljajo trije glavni faktorji: čezalpski tokovi, turistična in lokalna mobilnost. Vsak izmed njih, v različnih obsegih in na različne načine, pomembno vpliva na Alpe. Te tri faktorje je potrebno primerno organizirati in urediti, da bi območje Alp ostalo primeren prostor za življenje.

Tema promet je primerno visoko na političnem dnevnem redu v Alpah in jo je obravnavalo švicarsko predsedstvo v obdobju 2021–2022 v okviru pobude zavezništva Simplon. Delovna skupina Promet želi prispevati k izvajanju akcijskega načrta, ki izhaja iz tega procesa.

DS Promet si bo prav tako prizadevala izvajati aktivnosti, ki jih je prej obravnavala delovna skupina EnvALP Züriškega procesa, še posebej na področju zmanjšanja okoljskih vplivov težkega tovornega prometa, razvoju prometa na alternativna goriva in nadaljnjega spodbujanja kombiniranih načinov prevoza.

2. Cilji

Opis ciljev, zastavljenih za obdobje do XVIII. Alpske konference

Delovna skupina bo izvedla naslednje operativne naloge:

1. Izvedba poglobljene študije povezav med prometom in regionalnim razvojem, kot jo je podprl VPD 2023–2030 Alpske konvencije. Na primer, ocena modelov dela na daljavo z upoštevanjem družbenih vidikov, kot je co-working in spodbujanje mobilnosti kot storitvene rešitve (MaaS). Ocena rešitev za izboljšanje dostopnosti odročnih gorskih območij z uporabo integriranih prometnih sistemov ali multimodalne mobilnosti.
2. Ocena potrebnih okvirnih pogojev za ustvarjanje pilotnih tras brez emisij za lahki in težki tovorni promet ter avtobuse, skupaj z ustrežno polnilno infrastrukturo, še

posebej povezano s stalnim delom na osnutku uredbe EU-AFIR (uredba o infrastrukturi za alternativna goriva) in delom znotraj zaveznitva Simplon.

3. Ocena izvajanja energetskega prehoda pri čezalpski logistiki, ukrepih in ureditvah.
4. Ocena potenciala kombiniranega prometa za prehod s ceste na železnico pri čezalpskem tovornem prometu. Ta cilj prispeva k izvajanju 1. koraka smernice izvajanja 1 v okviru Alpskega sistema podnebnih ciljev.

3. Načrtovani izsledki

Opis načrtovanih izsledkov v navezavi na cilje

Skupina bo objavila pisna poročila o vsakem cilju s priporočili za deležnike in snovalce politik, da bi tako pomagali javnim organom izboljšati javne politike na področju prometa. Dodatno bodo za izbrane teme razmišljali o pripravi povzetkov ali infografik, s katerimi bi zagotovili diseminacijo med širšo javnostjo.

4. Delovni načrt

Osnutek predvidene časovnice (srečanja in druge aktivnosti, načrtovani glavni mejniki)

Podobno kot v preteklosti se skupina namerava srečati trikrat letno do naslednje Alpske konference.

Srečanja v živo bodo potekala enkrat letno v državi, ki predseduje skupini, ali v državi, ki predseduje Alpski konferenci (Slovenija).

Povezava do vzporednih procesov in delovnih teles bo zagotovljena z medsebojnim informiranjem, posvetovanjem in sodelovanjem pri ustreznih srečanjih.

5. Sodelovanje

Opis načrtovanega sodelovanja z drugimi delovnimi telesi Alpske konvencije in nadaljnjimi relevantnimi partnerji ter procesi in pričakovane koristi

Predsedujoči bo po potrebi predstavljajo skupino na sestankih na visoki ravni (Alpska konferenca, Stalni odbor, srečanja predsedujočih tematskim delovnim telesom, Posvetovalni odbor za alpsko podnebje, nadaljnje spremljanje VPD itd.). Aktivnosti skupine so skladne z usmeritvami, ki jih je začrtal Posvetovalni odbor za alpsko podnebje. Raziskane bodo sinergije z Delovno skupino Urejanje prostora in trajnostni razvoj. Skupina je pripravljena sodelovati pri dinamikah, ki jih je razvila Švica kot »zavezništvo Simplon«.

Skupina bo tesno sodelovala z:

- EUSALP AS4 (mobilnost), ki jo vodi ena od organizacij opazovalk;
- iMONITRAF!;
- Arge Alp;
- Interreg programom Območje Alp;
- Züriškim procesom;

- relevantnimi deležniki, odvisno od posameznih ciljev: lokalni organi, združenja delodajalcev, akademski svet, okoljska združenja itd.

Dodatno si bo Delovna skupina Promet prizadevala vzpostaviti alpsko mrežo strokovnjakov, ki bi jih bilo možno hitro mobilizirati za izdelavo primerjalnih indeksov in svetovanje, za povezovanje med javnimi in akademskimi centri ter centri strokovnih virov v alpskih državah.

6. Komunikacija

Opis ciljev komuniciranja in ustrezni načrtovani ukrepi

Osnovna komunikacijska orodja skupine bodo pisna poročila, ki bodo tema razprav in bodo sprejeta s strani vodilnih institucij znotraj Alpske konvencije. Prav tako bodo morda izdani kratki povzetki in infografike, namenjeni širši javnosti.

7. Povezava z Večletnim programom dela 2023–2030 Alpske konference

Opis kako predlagani cilji in aktivnosti prispevajo k nekaterim ali vsem prednostnim področjem VPD 2023–2030 (biotska raznovrstnost / podnebni ukrepi / kakovost življenja / medsebojne povezave, sinergije in kompromisi med prej omenjenimi področji)

VPD 2023–2030 vsebuje dva pristopa, ki sta povezana s prometom:

- Znotraj drugega prednostnega področja (»Ambiciozni podnebni ukrepi«) »razogljičenje čezalpskega tovornega prometa preko prehoda s ceste na železnico in razvoja trajnostnih rešitev mobilnosti«;
- Znotraj tretjega prednostnega področja (»Omogočanje dobre kakovosti življenja za ljudi v Alpah«) »učinkovita organizacija življenja v občinah in mestih, [...] prostorski razvoj, dobra mobilnosti in javni prevoz«.

S prisotnostjo na obeh koncih, na lokalni in na mednarodni ravni, bo skupina poskušala izpolniti svojo ambicijo, da pomaga izboljšati alpsko okolje, z delovanjem tako na čezalpskih tokovih kot na strani lokalne mobilnosti.

8. Predsedstvo

Delovni skupini bo predsedovala Francija.